

SPELEOLOŠKI KAMP „ŠVERDA 2011.“

Piše : Andrija Rubinić, dipl. ing. građ.
Speleološka udruga „Estavela“ - Kastav

Speleološki kamp održan je od 21. do 26. lipnja 2011. godine. Ovo je već sedma godina istraživanja na ovom području, a počeli smo 2005. godine. Za one koji to ne znaju, Šverda se nalazi u sjevero-zapadnom dijelu Gorskoga kotara, uz samu granicu sa Slovenijom. Šverda je toponim za manju dolinu, ali tako već tradicionalno nazivamo šire okolno područje. Kao i do sada, baza nam je bila šumarska kuća Brestice koju nam je ustupila Šumarinja Prezid, a koja je, kako smo ove godine saznali, bila karaula za vrijeme stare Jugoslavije. Glavni cilj ovogodišnjeg kampa bio je nastavak istraživanja „Jame na Kačju“ te traženje i istraživanje novih objekata.

Na ovogodišnjem speleološkom kampu sudjelovala su 24 speleologa iz četiri udruge:

SU „Estavela“: Tomislav Crnić, Larisa Grabar, Patrik Kontuš, Lovel Kukuljan, Mirela Lišić, Tea Peček, Andrija Rubinić, Ivica Seitz, Maja Sulić, Vlado Špehar, Marko i Matija Vrkić

SU „Spelunka“: Ivan Glavaš i Maja Rađenović

SO „Željezničar“: Bernard Bregar, Dalibor Jirkal, Danijel Malenica, Ruđer Novak, Damir Slatinac, Stipe Tutiš, Mirjana Tadić i Zvonimir Završki

SD „Buje“: Manuel Radešić i Goran Frajić

ISTRAŽIVANJA

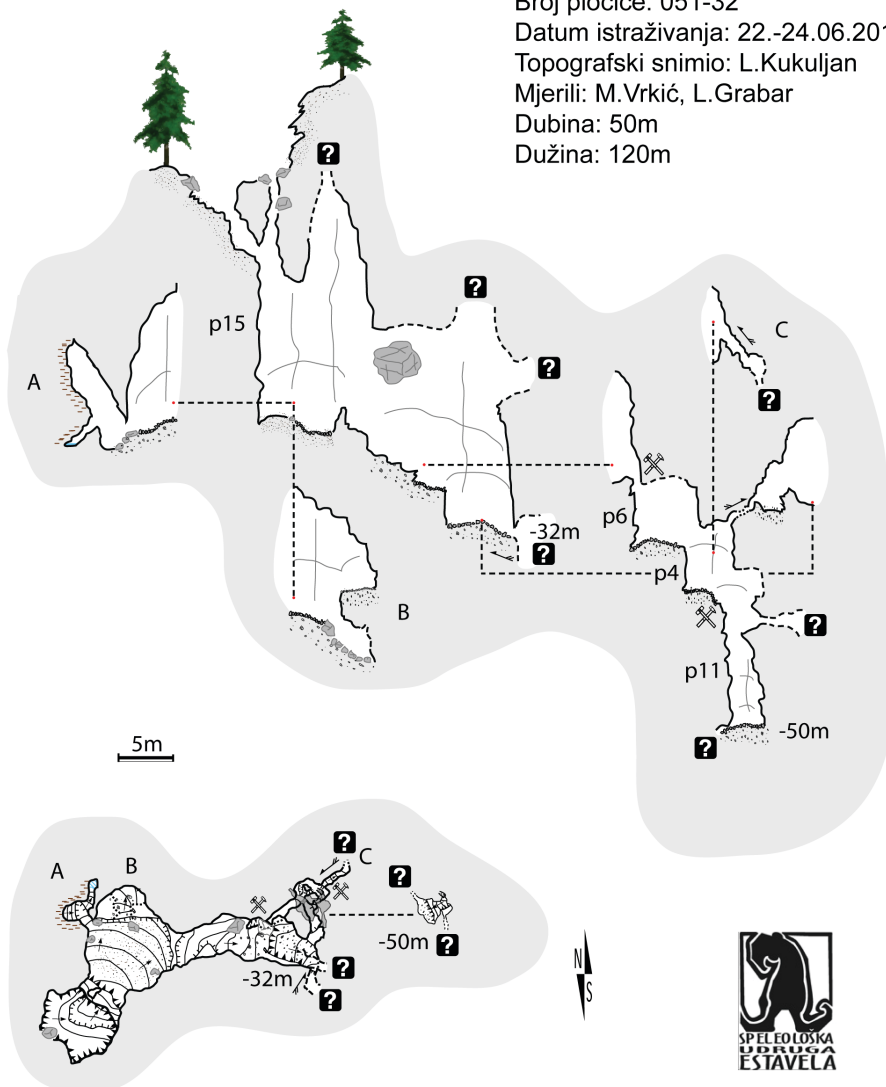
Veliki motivatori za ovogodišnja istraživanja bili su nam slovenski speleolozi iz Društva za raziskovanje jam, Ljubljana, koji su tijekom prošle godine na praktički istom terenu, samo sa slovenske strane granice, istražili jamu „Brezno treh src“ duboku 606 m i dugačku 715 m, što je i najdublja jama na širem području slovenskog Snežnika. Jama se nalazi samo 300-tinjak metara od državne granice, 500-tinjak metara od naše „Jame na Kačju“.

JAMA NA KAČJU

Ova jama nađena je još tijekom kampa 2006. kada su speleolozi iz SD „Špiljar“

krenuli u rekognosciranje područja Kačja pa su našli na jamu duboku tridesetak metara nazvanu „Postreh“ jer im je dala podstrek za daljnju potragu, ali ne nalaze ništa drugo. Idući dan odlazimo istražiti te jame, ali drugim, bližim pristupnim putem. Tada novim, po karti boljim i bližim putem uz pomoć GPS-a vodim ekipu do jame. Kada smo došli već vrlo blizu traženim koordinatama, nalazim ulaz. Ostatak ekipe mi govori da to nije jama koju su oni našli, ispalo je da je njihov „Podstreh“ samo tridesetak metara dalje. Kako je ova nova jama imala ulaznu vertikalu 20-ak metara, a „Potstreh“ 30-ak metara, krenuli smo u nju. Nakon što smo je istražili, ispalo je da je ulazna vertikala sve od ove jame, a opremu ostavljamo

Ime objekta: Beli Medžed
Broj pločice: 051-32
Datum istraživanja: 22.-24.06.2011
Topografski snimio: L.Kukuljanj
Mjerili: M.Vrkić, L.Grabar
Dubina: 50m
Dužina: 120m

DNEVNIK KAMPA VODILA JE MAJA RAĐENVIĆ PA GA U POTPUNOSTI DONOSIMO U NASTAVKU:

21. 6. 2011. utorak

Svi na iglama od početka radnog dana i u očekivanju što ranijeg (prema mogućnostima) odlaska s posla. Logistika radi na principu dviju grupa:

Prva grupa zadužena za nabavu hrane: Andrija, Patrik i Maja R. - iskeširali podosta kunica, prvo kod mesara na Zametu - čevapi su provjereno dobri, kušala ih ja sirove. Onda u Plodinama dupkom napunili troja kolica, sve kupljeno po pomno sastavljenoj listi, osim što prođu kod našeg tajnika nije imao bazenčić na napuhavanje koji su željele Maje, a koji je bio stvarno neophodan za speleološki kamp!

Druga grupa zadužena za nošenje opreme iz kluba: Marko i Matija Vrkić, Sejo, Željko, Perec, Lovel, Tomislav, poslije skupljaju i Maju S. Prva tura ljudi stiže na Šverdu oko 19.30, kasnije stižu Glavaš i Larisa koji su u Pargu pokupili Manuela i Frenkija iz Buja - ovo je društvanice već jako dobro raspoloženo. Oko ponoći stižu Željezničarci: Berni, Jirkal, Ruder, Stipe, Buraz, Mirjana + pas Miro, Zvonimir i Slac. Standardno čevapičarenje, logorska vatra i sve što vole mladi...

22. 6. 2011. srijeda

Buđenje, kava, doručak... Oko 11.30 došli Mirela, Špehar, Tea + Ami i Mimi. U kampu ostaju Maja S., Maja R., Mirjana, Berni, Tea, Špehar i pasje društvo, danas se kuha gulaš.

-Marko, Patrik i Zvonimir otišli oko 10.30 u Kačje, pokušali proširiti suženje na 153 m, ali nisu baš puno uspjeli, vratili se u 18.00 sati.

-Frenki, Manuel i Lovel išli istražiti 3 jame koje su imali označene na GPS-u: LMF, Niš i Snježna pukotina. Nacrtali sve tri, nisu stavili pločice.

-Perec, Sejo i Slac bili kod Ledene jame i rekognoscirali - skinuli oko 10 novih koordinata.

-Glavaš, Larisa, Željko, Mirela, Andrija, Tomislav i Mate isto rekognoscirali.

za ovu novopronađenu. Idućih dana u kampu nitko nije pokazao interes i vidio perspektivu u istraživanju ove nove jame. Tek predzadnjeg dana kampa Dalibor Reš je s HBSD-ovcima i Špiljarima otišao riješiti tu jamu i pokupiti opremu. Spuštaju se u ulaznu vertikalnu, pronalaze prolaz i spuštaju se u iduću vertikalnu do dna na 40 m dubine. Četiri metra od dna nalaze rupicu promjera 10-ak centimetara kroz koju jako struji zrak. Od tada slijedile su brojne akcije proklesavanja ovog suženja, pa prolazak kroz suženje u 80-metarsku vertikalnu. Na dnu ove vertikale čekalo je prvo razočaranje jer nije bilo prolaska dalje, ali tada Rudi Resch i Ivan Glavaš prokopavaju prolaz dalje na mjestu gdje se samo naslućivao nastavak, a nije bilo nikakve rupe ni pukotine. Nakon ovog suženja slijedi manja dvorana s vertikalom koja završava na 136 m dubine i kanal koji vodi dalje. Tu se kroz još jedno suženje spuštamo u iduću vertikalnu, pa u dvoranu iz koje ide isprani kanal na skokove kojim dolazimo do suženja na 153 metra dubine.

Ovo se suženje zbog svoje dužine pokazalo poprilično nezgodnim, što zbog vode koja lagano curi, što zbog mješavine tvrde stijene i mekih slojeva stijene. Klesali smo i hitali u

Suženje u jami Beli međed foto: Maja Sulčić

Jama na Kačju, Kačje, Čabar, Gorski kotar 2006. - 2011.

Pločica br.: 051-14

Topo. snimili: Dalibor Reš, Andrija Rubinić i Rudi Resch

Mjerili: Dalibor Reš, Rudi Resch, Andrija Rubinić, Ivan Glavaš,

Ivana Reš, Patrik Kontuš, Tomislav Crnić i Frane Kožemelj

Istražili: SU Estavela, SU Spelunka, SO Željezničar, HBSD, SD Karlovac

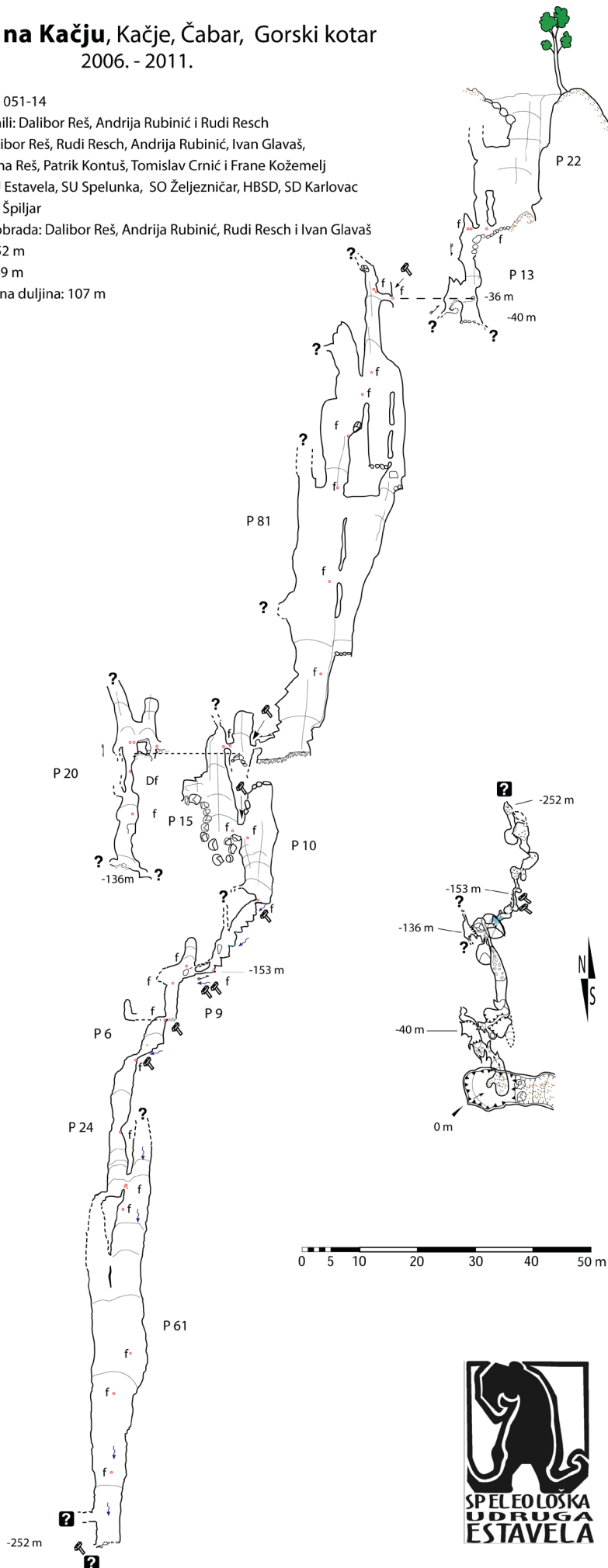
SD Špiljar

Digitalna obrada: Dalibor Reš, Andrija Rubinić, Rudi Resch i Ivan Glavaš

Dubina: 252 m

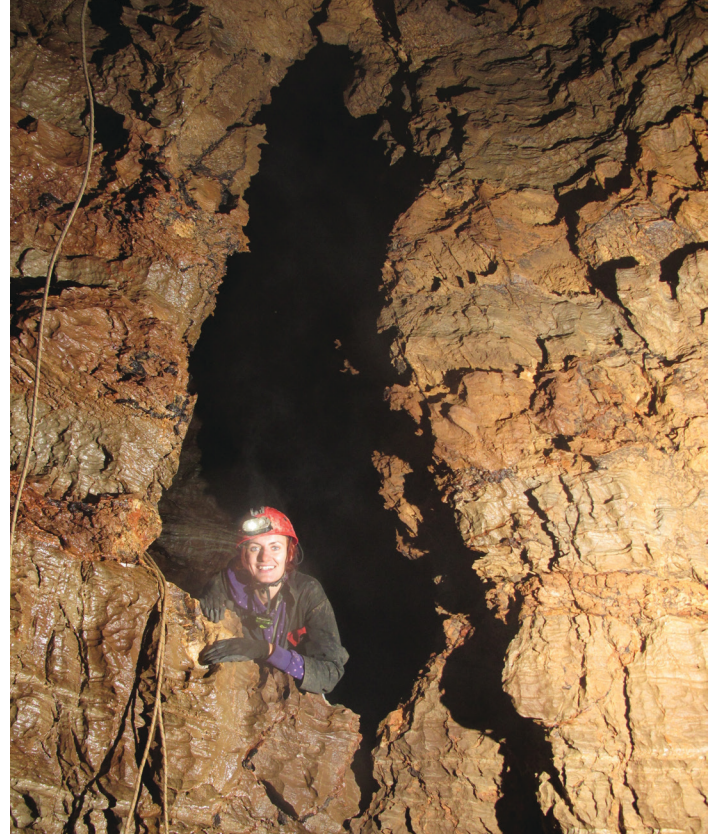
Duljina: 389 m

Horizontalna duljina: 107 m

Suženje u jami na Kačju na -153 m foto: Andrija Rubinić

Ulaz u zadnju vertikalu u jami na Kačju foto: Andrija Rubinić

većem broju akcija, ovdje najveći posao odrađuju Rudi Resch, Ozren Dodić i Dalibor Reš, a iduće godine na kampu tu radi i Predrag Rade iz Karlovca, no suženje se nije dalo. Tada smo već počeli gubiti motivaciju i entuzijazam za ovo suženje, iako je kamen padao 15-ak metara. U tom trenutku priključili su nam se članovi SO „Željezničar“. Oni tada odrađuju više akcija tako da 2009. uspijevaju proširiti suženje, a najsitniji među njima, Bernard Bregar uspijeva proći kroz suženje i spustiti se u iduću vertikalu. Nakon još malo širenja 2010. godine nastavljamo s istraživanjem, spuštamo se do oko 220 m dubine gdje ostajemo bez užeta. Kroz suženje sada može proći većina speleologa, pod uvjetom da sa sebe skinu opremu.

Ove godine, potaknuti uspjehom susjeda, slovenskih speleologa, nastavljamo s istraživanjem, oprema se do sadašnjeg dna na dubini od 252 m. Dno je veličine 4 x 1,5 m s izraženim kapanjem vode, u čijem je kutu pronađena pukotina kroz koju kamen pada 10-ak metara. Krajem ovog ljeta opet „napadamo“ Kačje i krećemo proklesavati pukotinu na dnu, gdje radimo i privremeni radni bivak od komada najlona koji nas štiti od kapanja vode. Jama za sad stoji na 252 m dubine, treća je po dubini na ovom području, i po meni je još vrlo perspektivna i vrijedna truda.

DRUGA ISTRAŽIVANJA

Druga istraživanja provodila su se većinom na području jugoistočno od Kostelnog dola. Na području iznad ceste koja vodi iz smjera šumarske kuće Javor, nađeno je područje s iznimno velikim brojem jama. Na samo oko 1,5 km² pronađeno je 15-ak novih ulaza, od kojih smo ih 5 stigli istražiti. Najviše se vremena uložilo u istraživanje jame „Beli međed“, nazvane po bijeloj zvijeri navodno viđenoj u blizini. Ova jama otkriva bitno drukčiju morfologiju od one do sada poznatih jama na ovom području, vrlo je složena, s ispranim meandrima. Zanimljiva je i „Ledena jama“ u koju smo se spustili do 25 m dubine, gdje smo i stali s istraživanjima jer je iduća vertikalna u obliku ledenog lijevka preopasna za spuštanje. Također vrijedi spomenuti i „Jamu za dvije zamke“ dubine 79 m. Osim toga, ovdje je nađen i jedan veći ulaz u kojem kamen pada oko 80 m, ali ga nismo stigli istražiti. Osim na ovom terenu, istraženi su i neki od prije poznati ulazi. Tako su Željezničarci istražili tri objekta na dijelu terena poznatom pod nazivom Kod vode, a Buježi i Estaveličari istražili su tri jame dosta udaljene od Brestica, uz cestu prema Lividragi.

LITERATURA

Reš D., 2006.: *Speleološki logor "Šverda 06"*, Subteranea Croatica br. 7, 9-13

Rubinić A. 2010., *Speleološki kamp "Šverda 2009."*, Subteranea Croatica br. 12, 7-10

-oko 20 h Perec, Željko, Sejo, Larisa, Mirela i Slac išli u jame oko Ledene, vratili se u 01.30, istražili su 4 jame.

-u 20.30 u Kačje Andrija, Berni, Glavaš i Tomislav.

Tijekom cjelovečernjeg programa Ruđer izrezbario plastični tanjurić službenog naziva „Izrezbarine Novaka Ruđera - prvi dan ljeta“, što jest, jest, ima čovjek smisla za umjetnost.

Samo za informaciju, spomenuto umjetničko djelo s velikom je pažnjom izloženo na Majinom „klaviru uspomena“ (op.a.).

-u 05.00 vratila se ekipa iz Kačja s bocom rakije, iscrpljena izgleda, al' puna entuzijazma za ići dalje. Kažu oni - umor je svladao entuzijazam, drugi pitaju - umor il' rakija? Došli su do -252 m i razmišljaju kako ići dalje - ako dođe do -414 m, Andrija se šiša!

Netko je zaspao na stepenicama na ulazu u kuću.

23. 6. 2011. četvrtak

Buježi Manuel i Frenki odlaze iz kampa oko 8 ujutro. Oko 11.30 Stipe, Dado i Buraz napuštaju kamp - ŠIFRA MEDO.

-Ekipa 1: Ruđer, Zvonimir, Larisa i Mirela idu raditi neke rupe.

-Ekipa 2: Slac, Perec, Sejo,

Radni bivak na dnu jame na Kačju foto : Andrija Rubinić

Perspektiva na dnu jame na Kačju foto: Andrija Rubinić

Željko, Lovel i Mate idu u Belog međeđa. Lovel i Mate su crtali, Slac i Perec hiltali, a Sejo i Željko kopali.

-Ekipa 3: ostatak ljudstva - ostaje u kampu - ništa ne rade, uživaju u ambijentu i pričaju o prošlosti, opet! Izjave: Kanapeić krijepi dušu! Muda ne pušu! Kita jebeno puše!

Marko radio fritaju. Glavaš, Berni i Maja S. išli u Parg po kruh i vodu - na kraju završili čak u Delnicama. Bila murja u posjetu. U autu od Mateta našli pračku pa se malo igrali.

Danas kuhamo kupus i kobasice.

-Oko 16 h Andrija, Marko, Patrik i Tomislav išli rekognoscirati, pustili auto u Jelenjoj Dragi. Detaljan izvještaj glasi: Hodali su prema JZ uz slovensku granicu, sreli planinare koji su išli po planinarskoj stazi (baš čudno), popeli se na glavnu cestu, popeli se do nove kućice. Obišli teren Lepušje, tamo našli dvije jame. U jednoj pada kamen 4 s, a druga je cca 15 - 20m. Susreli se s Ekipom 2 i onda su išli natrag prema autu rekognoscirajući putem.

Navečer iz kampa odlaze Mate, Sejo, Perec, Željko i Tomislav.

24. 6. 2011. petak

Oko 12.30 odlaze preostali Željezničarci. Oko 13 sati dolaze Goran, Tamara + Tisa.

U kampu ostaju Maje i Tamara - danas se kuha lonac s krumpirom.

-Ekipa 1: Lovel, Glavaš, Patrik i Larisa idu u Belog međeđa. Lovel i Larisa crtali. Glavaš i Patrik su hiltali, ali im je ponestalo baterije pa se treba opet ići.

-Ekipa 2: Marko, Mirela, Goran i Andrija. Jama br. 45 - Marko opremio, Andrija i Mirela crtali, Goran raspremio. Dubina -30m i ne ide dalje. Marko opremio još jednu jamu oko -25m, ali počela

je kiša pa je išao van.

Navečer Andrija, Patrik i Lovel pokazali svoje umijeće pečenja palačinki s kvazi Nutellom.

25. 6. 2011. subota

U kampu ostaju Maje, Goran, Tamara, Patrik - neki se sunčali, neki učili, a svi igrali karte.

-Ekipa 1: oko 11.30 Andrija, Glavaš i Larisa išli u jamu - točka 299. Nacrtali oko 9 m.

-Ekipa 2: Mirela, Marko i Lovel išli u jamu 2M; Marko ju je našao neki dan, Mirela crtala, duboka oko 22 m.

Andrija po povratku kuhao maneštru od leće.

Večarnja tura:

Ekipa 1: Glavaš, Larisa, Mirela - imali namjeru rasprediti Kačje, ali ju nisu našli - ERROR.

Ekipa 2: Marko, Andrija, Lovel, Patrik, Maja S. i Maja R. idu u Belog međeđa. Marko, proklesav'o, hilt'o i pozir'o. Nakon 3 suženja jama ide još nekih 15 m. Lovel nacrtao. Maje se vratile oko 23 h Andrijinim autom, ostali oko 02.30.

Kako je vladala velika nestašica pitkog alkohola (čitaj: pivo, vino, rakija), naćeo se i davno zaboravljeni Ballantines (bili smo fancy), svima je bio odvratn, ali neki (Glavaš i Mirela) su bili uporni: „...nakon prvog guta lakše klizi, ali još uvijek treba isprat' s vodom!“ Puhovi imali tulum zadnju noć!

26. 6. 2011. nedjelja

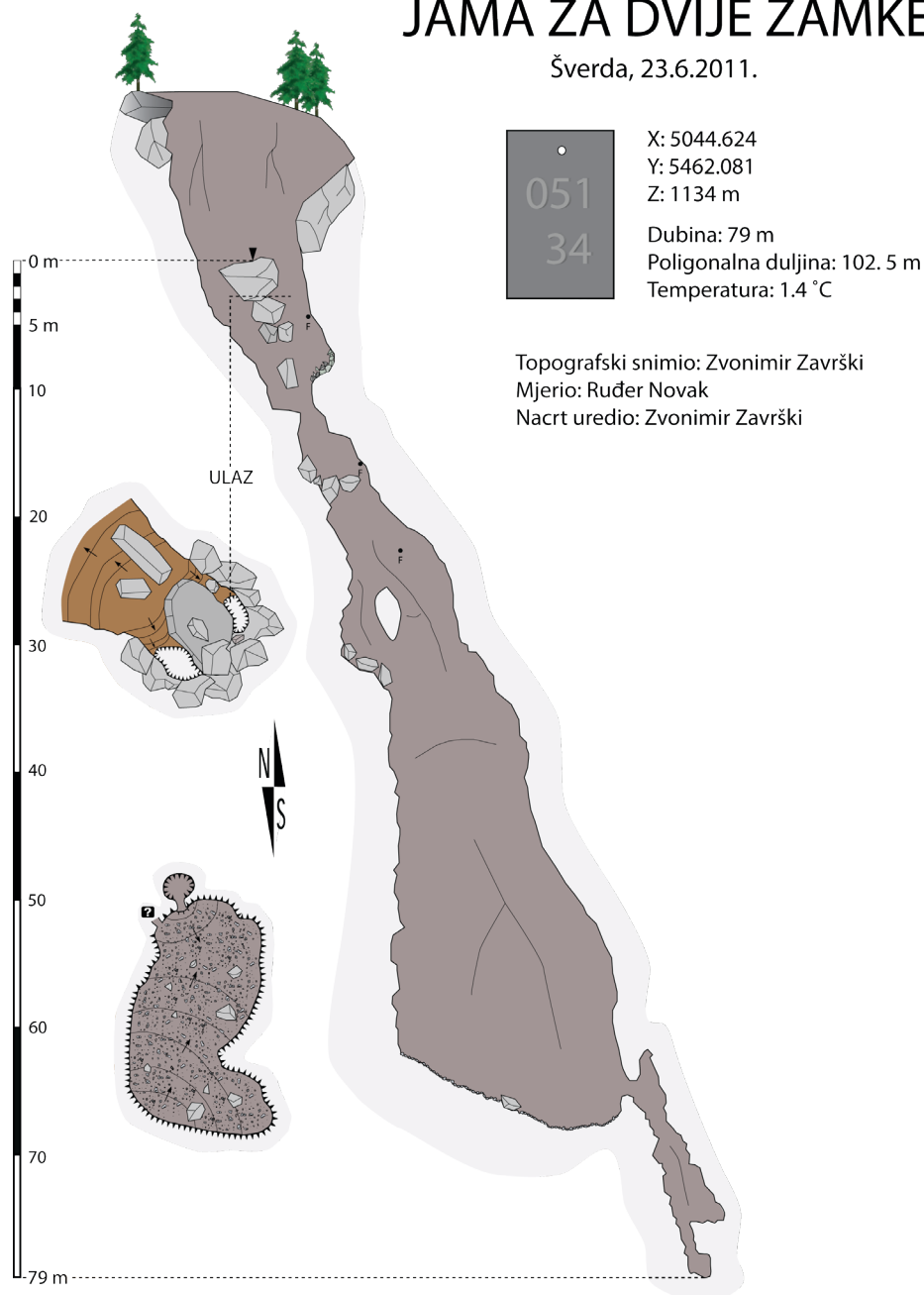
Šta je već gotovooo?

Andrija, Glavaš i Mirela išli u Kačje. Mirela raspremila ulazni dio.

Za ručak pašta i tuna pa lubenica. Raspremanje kampa. Ostavili šumarima na kvaki 20 dkg kave da im se naće. Prava kavica na Kastvu, nošenje opreme u Kulu, pa onda svatko kući svojoj.

JAMA ZA DVIJE ZAMKE

Šverda, 23.6.2011.

SPELEOLOGICAL CAMP „ŠVERDA 2011“

The Speleological Camp Šverda lasted from 21st until 26th June of 2011, this is the seventh year of exploration in this area where Speleological Society "Estavela" started exploring in 2005. Twenty four speleologists from four different clubs participated in this year's expedition. The incentive for the new exploration came from Slovenian speleologists who explored "Brezno treh src Cave", situated in the vicinity, to a depth of 606m. The main goal was to continue with the exploration of "Jama na Kačju", which reached the depth of 252m and length of 389m after this year's exploration. In addition, 14 new, mostly smaller, speleological caves have been surveyed, the most interesting ones being "Beli medžed Cave" and "Jama za dvije zamke".

	NAZIV OBJEKTA	BR. PLOČICE	DUBINA (m)	DUŽINA (m)
1.	Jama na Kačju	051-14	252	389
2.	Jama za dvije zamke	051-34	79	103
3.	Bezimena jama No.1	051-33	22	67
4.	Halda Bešča ledenica	051-35	15	32
5.	Kool vode brlog	051-31	1	7
6.	Snježna pukotina		17	30
7.	Niš		7	8
8.	LMF		11	16
9.	Ledena jama	051-37	25	27
10.	Beli medžed	051-32	50	120
11.	2M	051-41	26	60
12.	Miško	051-45	37	37
13.	Špilja jama	051-39	15	9
14.	Pionirka	051-36	8	14